

[Kai Moltke.]

disse ting, kan byplanmæssigt se udmærket ud, den kan forenkle problemstillingen, men den løser ikke den sociale hovedopgave, som i virkeligheden må danne udgangspunkt her. Vi kommer altså til spørgsmålet: hvordan prioriterer man de mange opgaver, som er blevet lagt her?

Nu er der jo dukket et ord op som „storsanering“, og jeg er indforstået med, at storsaneringer er et emne, som det i høj grad er nyttigt at tage op, men jeg tror, hovedopgaven må være, at man begynder at rydde op i den helt igennem sundhedsfarlige boligmasse, som giver sig udtryk i tilstedeværelsen af flere karreer bag hinanden, bag-, mellem- og forhuse, at man tager fat her. Jeg tror endvidere, at man skulle tage ganske konkrete oplysninger om: hvor findes disse livsfarlige korridorlejligheder, som vi ikke kan lade blive stående i årevis, indtil man har løst genhusningsproblemet ved, at folk f. eks. indebrænder? Her er virkelig ting, som burde overlades til sundhedsmyndighederne og til brandvæsenet, her trænges der til en umiddelbar aktion for at afskaffe helt uholdbare tilstande.

Dernæst en anden prioritering. Jeg tror ikke, at noget af de partier, som er repræsenteret i boligudvalget, har undgået gennem de sidste afgiftslove at blive klar over, at vi har en vis krise på obligationsmarkedet, i realkredit, som gør en yderligere prioritering nødvendig. Ikke des mindre ser vi underlige ting dukke frem. Nu har vi gennem revisionen af loven om ejerlejligheder nærmest en opfordring til, at nu skal der bruges penge, nu skal der optages lån, nu skal der bruges kredit til f. eks. at installere et wc, til at installere et badeværelse, så man kan tage fat igen på spekulationen i gamle ufuldkomne ejendomme. Men jeg tror, det er et dårligt kriterium. Hvis vi f. eks. står over for lejligheder, som vi har mødt tidligere i boligudvalget, på 26 til 36 m², gør man så folk nogen særlig tjeneste ved bare at indlægge et wc, indlægge et brusebad, ved at bruge en del af den i forvejen utilstrækkelige lejlighed til disse installationer med det resultat, at folk dårligt ved, hvor de skal sove, hvor de skal spise, og hvor børnene skal opholde sig?

Jeg tror, kriteriet — disse moderne installationer — er stillet letsindigt, er stillet over-

fladisk. Der er helt andre kriterier, som også må være med, hvor der må nedlægges absolut forbud imod, at man etablerer ejerlejligheder. Men her bliver man på halvvejen, her bliver man ved det gamle, her foreslår man i og for sig blot investeringer i noget, som allerede er kassabelt. Derfor kan jeg selvfølgelig ikke medvirke til bibeholdelsen af ejerlejligheder med de indskrænkninger, som udviklingen så at sige har tvunget både regeringspartierne og socialdemokratiet til at indse er nødvendige, fordi det var en overordentlig uoverlagt og dårligt forberedt lov, der i sin tid blev gennemført angående ejerlejligheder.

Så moderniseringen. Ja, modernisering koster jo ikke så meget, som det koster at bygge et nyt hus, men er det meningen med dette forslag at foretage en ombytning af opgaverne, det vil sige få den størst mulige modernisering i gang? Det betyder jo beslaglæggelse af kapital, det betyder beslaglæggelse af arbejdskraft, det betyder yderligere udvidelse af kravene til obligationsmarkedet, som i forvejen er faldefærdigt. Her tror jeg også, at man har glemt at foretage en prioritering. Hvad har man råd til med hensyn til modernisering og med hensyn til nybyggeri? Det er ting, som må afbalanceres, det er ting, som må afvejes, hvis man skal nå frem til en fornuftig boligpolitik. Og så ville det vel være rimeligere, om man lod bygningsagkyndige og planlæggere gribe ind og først fastslå — før man går til disse moderniseringsudflugter — hvad er holdbart, hvad har en sådan boligværdi, at modernisering overhovedet er ønskelig under de givne forhold og i den givne situation?

Jeg tror altså, at med hensyn til moderniseringer er det ikke nok at sige „nævn“, jeg tror, det var vigtigere at sige „plan“ for visse dele af byen, hvor noget sådant er ønskeligt eller i det mindste forsvarligt. Og så er det fuldstændig rigtigt, at vi svæver så at sige i den blå luft, hvor det drejer sig om disse ting. Lejerne skulle dog sikkert have et ord med at sige, eftersom det drejer sig om den bolig, som de nu engang bor i, og hvorfra de ikke kan flytte andre steder hen på grund af boligmangel, det vil sige, de skulle have medbestemmelsesret om, hvad der er ønskeligt eller ikke ønskeligt. Nogle steder, hvor en ejendom ikke skal leve så